

Meie Mats.

Nr

RIIKLIK AVALIK
RAAMATUKOGU

2. (45.)

Maikuul matsil mõnus tuju,
meeles mölgub neiukuju,
lillekimbud, kosjawiinad,
ununenud hingepiinad.
Sellepärast mõnus nali
jookseb Matsil nii kui kali.
Muud kui kuula!... Siiski wahest
Mats ei hooli mõnest mehest:
kui näeb kelmust, — pihta annab,
narrid häbipinki kannab.

Arsenicum.

Meie Mats.

№ 2 (45). □ 15. mail 1911. □ X. aastakäik.

Waba nalja ja pilke ajakiri.

Ilmub 2 korda kuus. □ Tellimise hind aastas 2 rbl., pooles a. 1 rbl. Üksik nummer 10 kop. □ Kuulutused: 1 weeruline nonpareille rida 10 k.; välised poole kallimad. Mitmekordsed kuulutused odavamalt. Address: „Meie Matsi“ toimetusele, Tallinnas, Müüriwahe uul. nr. 17. □ Kaastööd (sõnas ja pildis) võetakse hea tasu eest vastu.

Birk'i

wärwimise-,
wanutamise- (uhtumise),
sheerimise- (pügamise),
apreteerimise- (presfimise),
dekaterimise-
ja keemialiku puhastamise-

auru-wabrik. Kõige suurem Eestimaa!

23. Tallinnas, Maakre uulitsal 23.
(oma uues ärimajas kahe torniga).

„Grand Prix“ ja 7 kuldauraha 1904-09. Hinnad mitte kallim kui vähem ärides. **Hea töö.**

Pea wiga.

Proua: „Kus sa selle aja olid?“
Lapsed üdruk: „Kus siis?.. Käisin lastega jalutamas.“
Pr.: „Mis sa waletad! Lapsed oliwad ju kodu.“
Lt: „Kodu?.. Kas ma tõeste nad kaasa wõtmata unustasin?! Küll mu pea on aga haige!..“

B. Martinoff

Tallinnas Tapeedi-kauplus Suurel turul nr. 13.

Kõige suurem, moodsam ja maitserikkam väljawalik Wene, Soome ja väljamaa tapeetisid, bordesid ja rosettisid, peale selle Rootsi ja Wene seinapappi, maklaturi, naelu jne.

✻ ✻ Hinnad odawad. ✻ ✻

Parw.

„Mispärast meie parwega sõidame, kuna siinsamas kõrwal ometi sild on?“
„Parwe peal ei ole nii hädaohtlik, herra.“
„Kudas nii?“
„Jah, waat' parwe ehitasime meie, talupojad, ise, aga silla ehitasiwad intsinärid...“

Albert Schenk

Mänguasjade ja kirjutusmaterjali kauplus.

Tallinnas, Müüriwahe ja Suure Karja uul. nurgal nr 15.

Cadus alati igasuguseid kirjutuse- ja joonistuse-tarwitusi, kontoraamatuid, päwapildi-, märkide, postkaartide- ja tseihendamise albumisi, rahakottisid ja kirjataskuid, kirjutusriistasid, waasisid ja paberist iluasju.

Arsti juures.

„Arsti herra, päästke minu wend joomatõbest!“
„Kas ta siis palju joob?“
„Oi jah, nii et joomahullustuses kohe.“
„No-noh!“
„Jah, justament! Niisugused wäikesed kuradid, tulipunased teised ise, aina sibawad tal mõõda kuuekraet ja wahiwad taskutest välja... Päris häda kohe!“
„Millal ta siis neid näeb: joomise ajal või peale joomist?“
„Ei tema enam märka ise millalgi neid näha, aga mina näen neid igapäew selgeste.“ 00.

Reform-woodid ja madratsid

traatwörgust põhjaga on

kõige paremad.

Woodid: 12—16 rbl.

Madratsid: 9—13 „

Nõudke hinnakirjasid.

Karl Kriips,

ст. Бокенгофъ, Сѣв.-Зап. жел. дор., Лифл. губ.

Sisemine heal.

„Mikspärast läksite Teie wargile?“
„Sisemine heal sundis mind seda sammu astuma.“
„Kuidas nii?“
„Kõht urises mittu päewa söögi järele.“

— Tiiker.

Häda nii, ja häda na.

„Alles enne pulmi lasin ma oma tütrele uued hambad suhu panna,“ ütles kurb isa „ja nüüd ei ole tal' waesekesel jälle midagi süüa!“

Rahwuswaheline keel

on paratamata tarwis igaühele, kelle huwid ja tarwitused kodu koldest kaugemale ulatawad. Niisuguste arw kasvab iga aastaga, kuna läbikäimise kiirus ja hõlpsus rahwaste wahelt piirid maha kisub ja maailma nii ütelda wäiksemaks teeb.

Esperanto

on sellele ülesandele kindla, otstarbekohise lahenduse toonud: oma ilusa kõla, painduwuse ja selguse, kui ka kerguse poolest on ta nagu loodud teiseks keeleks igale haritud inimesele.

Wäikerahwastele

nagu eestlased, annab ta tugawa aluse eluwõitluses: ta prastab neid paljude wõeraste keelte õppimisest ja wabastab aega ning jõudusid omapäralise kultura arendamiseks, ning üleüldise hariduse omandamiseks

Tingimata tarwiline

ja tulus on Esperanto igaühele, kes wäljamaale reisima tahab minna. Cigi tuhandes linnas on Esperanto-ühisusel (Universala Esperanto Asocio) esitajaid, kes wõerastele teateid ja juhatused annawad.

Eigemaid seletusi Esperanto üle saadawad ilma hinnata

Esperanto grupe, Tallinnas, W. Pärnu maant. 31.

J. A. Rahamägi, Tallinnas, Müüriwahe uul. 17.

J. Tõnisson, Narwas, Jaanius 61.

Kewadised riimid.

Wabal ajal nüüd tõttawad kõik Kopli ja Pirita
metsa,
sest linnas tolm ja Härjapea lõhn, — neil pole kewadel
otsa.
Batsilluste perele elu tõi ju kiidetud kewade-
päike.
Tolm lämmatab, katab ja matab siin
kõike.
Üks soow, üks iha on kõikidel, — saaks sumbunud
tubadest
välja!
Kuid väljas, seal tujukas kewadeilm teeb tihtigi halba
nalja.
Näituseks, naiste kübarad, need maksawad palju
raha,
kuid kewadewihm, see armuta kisub suled ja ehted
neist
maha...
Kuid kõige pahem, mis kewade tõi, on Tallinna joogi
wesi,
see sodine, kui oleks seganud tad mõne tuuslari
käsi.
Ja linnawalitsus kaua ju mõtleb ja otsib ning
uurib,
kust tuleks üks mees, kes paekiwi seest põhjawee
välja
puurib.
Raesaksad hõiskawad: laenu jaoks kätte on jõudnud ju
luba.
Nad rõõmsad, kui oleks walmis neil uus raekodagi
juba...
Tantsijad kurdawad: seltsides on alanud suwine
puhkus;
peab puhkama jalg, mis talwel küll saapaid, küll põ-
randaid
lõhkus...
Prr!.. Karta Tallinnas jällegi on laastawat kõhu-
tõbe,
kuid tõbe-allikaid kaotada keegi ei läbe, ei
läbe...

Mitte Sch. Ut.

Kalewipoja wiimane wõitlus.

Keeleteaduse kandidat, isand Bergleet, kellele waimline sport suuremaks lõbuks on, sai ühel õhtul kutsekaardi, millega teda järgmisel päeval „hr. Kalewipoja 50. a. sünnipäewa pidustusest“ osa paluti wõtta.

Aga is. Bergleet ei tundnud hr. Kalewipoega. Sõrmade peal luges ta kõik pealinna Eeisti soost rahamehed üle, aga Kalewipoja nime talle meelde ei tulnud.

Keeleteadlane sattus kimbatusesse.

„Kalewipoeg, hr. Kalewipoeg?.. Ei tunne, ei tea! Hoidku taewas: ma pean ju omati pidukõnet pidama!“

Kandidat mõttes silmapilgu ja jooksis uulitsale.

„Esimeselt wastutulewalt eestlaselt küsin järele, kes see hr. Kalewipoeg on. Küllab keegi ikka teab!“

Uulitsal tuli is. Bergleetile tuttaw kojamees wastu. Põline eestlane, keda keeleteadlane tihti üleüldise teaduseraamatu asemel oli tarwitanud.

„Kuule kaim!“ Bergleet haaras erutatult suguwenna kuuewarukast kinni: „Kas sa tead, kes Kalewipoeg on?“

„Kalewipoeg? Hahaha! Miks ma ei tea! Oi, oi, see oli kange mees. Ei Peterburi joodikute hulgas niisugust jõukan-
gelast ole! Käis purjus peaga saarepiiga juures! Keegi Kreutzwald wõi Rõitswald on tema üle paksu raamatu kirjutanud.“

„On sul see raamat?“

„On küll, aga lapsed, paganad, kiskunud suurema jao lehti välja.“

„Tühja kah! Luba see raamat täna õhtuks minu kätte.“

Oli kandidat suguwennalt mõned katkirebitud raamatulehed kätte saanud, siis jooksis ta rutuga koju ja hakkas pidukõnet kokku seadma. Ja mida enam ta töötas, seda mörudamaks ta meeleolu muutus.

„Kõlbluseta isik niisugune! Mis kangelane see wõib olla! Wale, puhas wale, mis Kreutzwald kirjutab. Oleks see hr. Kalewipoeg juba surnud, siis peaksin talle niisuguse hauakõne, mille sarnast üksigi papp ühegi patuse haua peal ei pea. Aga et ta alles elab, siis, siis — — — ma ei tea tõeste mitte, mis ma pidukõnes pean ütleva!“

Teisel päewal pidule minnes kuulis kandidat oma suureks imestuseks, et Kalewipoeg juba mitmesaja aasta eest ära surnud, ja täna ainult tema mälestust, s. o. Kreutzwaldi raamatu ilmumise 50. a. juubelipäewa pühitsetawat.

Is. Bergleeti silmad lõiwad sarama ja ta pööras pidu toimepanijate poole:

„Mu herrad! Et Kalewipoeg, nagu ma kuulsin, juba surnud on, siis tohin oma kõne wististe tõealusele rajada. Ma tahaksin tõtt ütelda Kalewipoja kohta ja Kreutzwaldi kohta.“

„Miks mitte, herra Bergleet, olge nii head! Olge nii head!“

Ja kui järg hra Bergleeti kätte jõudis, siis astus ta kõnetoolile ja wõttis suure waimustusega sõna:

„Austatud pealtkuulajad! Kalewipojal ei ole ei luud ega liha, ei sisu ega koore poolest mingit tähtsust. Tema oli suure jõuga joodik, kes purjus peaga saarepiiga juures käis. Mees tõi omale Soomest mõõga, kuid ei mõistnud sellega ümber käia, waid wõttis omale koorma laudu selga, nagu kõige alam päewatööline. Kreutzwald on walelik, ta waletab, kui Kalewipoja headest omadustest räägib. Ja kui keeleteadlane, kes wäga hästi teab, et sõna „kunst“ neljast tähest koos seisab, wõin ma ütelda, et Kalewipoja lugulaulul kunstiwäärtus puudub...“

Enam hr. Bergleet rääkida ei suutnud, sest tema ei olnud suur kõnemees. Ta astus kõnetoolilt maha; mõned pealtkuulajad plaksutasiwad, teised sisistasiwad.

Õhtul uinudes nägi hra Bergleet wiirastust. Ta nägi, et Kalewipoeg tema juurde tuli, suur seljatäis laudu ühes. Kandidat kartis, et kangelane talle ihunuhtlust tahab anda, aga ta eksis. Eeisti muinaskangelane teretas wiisakalt ja küsis, kas hr. Bergleet ise ka seda usub, mis ta päewal kõneles.

„Usun, usun. See on — ma ei tea, kas ma usun; ei, ma ei usu — ah ja, — ma usun, sest ma olen keeleteaduse kandidat, sellepärast tunnen ma ajalugu wäga hästi. Ega teie ei pahanda, hra Kalewipoeg?“

Kangelane kumardas wiisakalt.

„Oh ei, herra kandidat. Ma austan sõnawabadust... Ma tuln teie juurde ainult sellepärast, et ülesannet täita, mis Taara minu hooleks usaldas. Waadake, siin on kunsti- ja rahwaluuletundjate nimekirja. Mõnda teie tööd tähele pannes, on Taara teid sellesse nimekirja üles wõtnud. Nüüd on ta aga teie kohta teiele otsusele jõudnud...“

Ja Kalewipoeg wõttis serwiti laua kätte ning kustutas sellega Bergleeti nime paksu raamatu seest maha.

„Ma tuln teie juurde,“ tähendas ta siis, „sest meil ei tehta midagi salaja. Wabandage, hra Bergleet! Head õhtut!“

Kalewipoeg läks, aga pööras ukse pealt veel kord tagasi ja ütles:

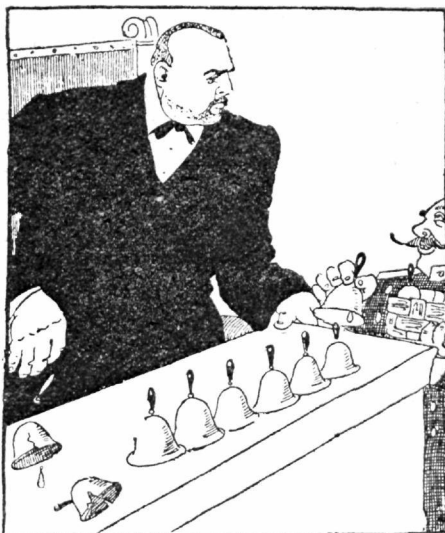
„See oli minu wiimane wõitlus!“

Tõistre Siim.

Ringwaade.

Riigivolikogu uus esimees kütkestab Wene pilke tähelepanemist endist moodi. Iga juhtumine tema tegewuses leiab warsti pilkepildina liialdawa peegelduse. Ainest ei otsita üksnes tema poliitilisest tegevusest, waid ka tema isiklisest olemisest. Tänuwäärt materjali pakub Rodsjanko kehasuurus ja tugewus. Juba ametialgusel naerdi: endised esimehed oliwad keha poolt kerged, tõusiwad warsti lendu; aga praegune jääb paigale, kui ta — tooli puruks ei wajuta. Siis toodi ähwardust äärmistele erakondadele, kes müra tegema oliwad harjunud. Neile lasti Rodsjanko suu läbi ütelda: „Armsad herrad, ärge käratsege ühtegi, muidu hakkab minna lõugama, ja karjun teist kõigist üle.“ Aga nagu pilkamise naeruks juhtus Rodsjankol juba esimesel puhul, mil ta wolikogus pidi kirgede maru taltsutama, äpardust: juhataja-kell läks katki, ja tükid lendasiwad laiali. Esimehel ei aidanud muud, kui kutsus duuma-pristawi ja laskis uue kella tuua. Nüüd kujutab „Pet. Gasetas“ Rodsjankot kellade purustajaks. Pristaw seab tema ette terwelt pool tosinat kellukest ja julgustab weel: „Esimehe herra, kui neist ei jätku — toon weel!“ ..

Liig joomise wastu wõitlemiseks tehakse mõnelt poolt huwitawaid ettepanekuid. Juba mõnda aastat kaalutakse küsimust, kas ei oleks tulus, monopoli-poodides sukkurt müütama hakata. Eks kuulge see tegewat inimesi warsti-sukruweepoisteks.“ Sellel kawatsusel olewat lootust täide minna. Siis jääks

Duuma pristaw: Presidendi herra, kui kelladest ei jätku, toon weel. . .

Kahekülgne monopol.

Monopolka on suuresti muutunud — paremalt poolt väga mõrudaks, teiselt tulemagusaks saanud.

monopol nii, nagu „Pet. G.“ joonistaja pilt kujutab, kahekülgseks olewuseks: ühelt poolt annab magusat, teiselt mõrudat.

Rahwuswahelist olukorda parastab „Ranneje Utro“, kes Saksa keisrit Wilhelmi kõigi kurjuste algatajaks peab. Türgimaal on mässu — Marokkos rahutusi — Wene-maal Hiinaga waenlust — mujal hulgana kokkupõrkamisi — ainult Wilhelm istuda rahulikult ja õngitseb — niihästi Türkis, kui ka Hiinas ja Marokkos. . .

Silmad!

Oh silmad, hallid silmad, ja, ei unustada wõi teid ma! Kas käin wõi seisan, ikka te mul meeles mõttes mõlgute!

Oh hirmus on, mis kannatan ja teie pärast maitsta saan! Sest waba silmapilku mul ei ole õhtul, hommikul!

Ma walus lähen woodisse ja walus tõusen ülesse — ei rahu siin, ei rahu seal — sest: mul konnasilmad warba peal!

Hans Hädawares.

Hea weel. . .

„Oh, tädi, küll meil on palju muret ja talitamist! Eila tõi kurg meile wäikese wenna, papa aga oli maale sõitnud, hea weel, et mamma kodu oli.“

Bosporuse kallastel on kõik endist moodi: Türk ei suuda albanlasi waigistada, ja need ei jääks türklastega leppida.

Marokkos kestawad rahutused ükslugu edasi. . .

Wene „kollunägu“ naaber ei jõua kudagi rahu pidada. . .

Ja ainult „onu Mihkel“ wiidab rahulikult aega, õnge Marokkos, Türkis ja Hiinas wees hoides. . . Rahwa jutu järele wõtawat kala segases wees hästi õnge. . .

Raks Robinsoni.

Laewa huffaminemisel peajesiwad ainult faks meest kaldale: Pawel Narõmski — haritlane, ja Prow Zwanow Akatsiew — endine muuskur. Mehed oliwad riided seljast maha ajanud, wajuwalt laewalt woogudesse farganud ja kättega kiirelt sõudma hafanud, agaraste kauge ranna poole tüürides.

Prow jõudis esimeselt randa. Ta sõudis kaljulisele kaldale ja jäi Narõmskit ootama; aga kui wiimane hakkas hingeldates märgi kiwa kaudu üles ronima, nõudis endine muuskur farmilt: „Lubage passil!“

Allasti Narõmski wäänas käsi: „Passi ei ole. Jää merde.“

Akatsiew kortsutas kulmu. „Sarnasel korral olen ma sunnitud...“

Narõmski hirwitas lausa. „Aha... Ei tea kuhu...“

Prow sügas kõrwatagust, oigas kurbtuse ja jõuetuse sunnil ja sammus siis — waitides, paljalt ja kurbjalt, saare südame poole.

Wähe haawal seadis Narõmski oma eluforda paremaks. Korjas lauatiikfisid ja muid asju, mida maru kaldale uhtunud, ja hakkas nende abil — urtsikut ehitama.

Prow luuras tema tegewust lähedase kalju warjult, tigidusega käsi õerudes. Nähes, kudas Narõmski juba laudu seinaks laob, hiilas Akatsiew tema juurde ja karjus waljuste: „Aha! Kuffusid sisse! Mis Teie siin teete?“

Narõmski naeratas: „Ehitan wangihoonet.“

„Ei, ei mitte... Teie ehitate maja! Seafene küll!.. Aga kas Teie ehituse-seadust tunnete?“

„Mitte midagi ma ei tunne.“

„Aga kas Teil ehituse-komisjoni luba tulekahju kohta on?“

„Kas jätate mind rahule?“

„Ei jäta. Ma keelan Teid ilma lubata ehitamast.“

Narõmski pööras selja, naeratas ja hakkas uft seadma.

Akatsiew ohkas sügawalt, seisatas weel pisut ja kadus saare südamesse.

Peale maja ehitamist seadis Narõmski oma eluforra wõimalikult mõnufaks. Kaldalt leidis ta fasti raamatuid, tiindre soolaliha ja piisfi.

Kord, kui ta soolaliha söömiseft ära tüdinenud, wõttis Narõmski piisfi ja läks põlisesse metsa, lindu lastma.

Terwel teel tundis ta, kudas keegi waitiw fogu tema järele luurab, ihe tüwe tagant teise taha jookstes ennast peidab, aga ei hoolinud sellest suurt. Tüki aja pärast nägi ta kitse mõõda jookswat, pani piisfi palge ja andis tuld.

Puu tagant fargas Prow wälja, fasis kiitil käewarrest kinni ja hõikas: „Aha!.. Sattusid lõksu!.. Kas on Teil piisfi luba?“

Kitse nahka nülgedes kehitas Narõmski tufaselt olasid: „Mis Teie nüüd norite? Wjage parem oma asju.“

„Mina ajan just oma asju,“ wastas Akatsiew haawatult. „Olge head, andke sõjariist allkirja wastu minu kätte, kuni kohus otjuse teeb.“

„Juba ma andsingi! Mina leidsin ju piisfi, aga mitte Teie!“

„Leidmise eest on Teil õigus ainult ihe kolmandiku peale...“ algas Prow, aga tundis ifegi nende sõnade meeletust, jättis ütelse pooleli ja kätatas wihaselt: „Teil pole weel jahipidamise õigust.“

„Miks pärast?“

„Peetri päewa pole weel olnud! Kas Teie jahi-seadust ei tunne wõi?“

„Aga kus Teil kalender on?“ hirwitas Narõmski.

Prow mõtles ja mõtles, seadis ihte jalga, siis teist, ja ütles wiimaks karedalt: „Sarnasel korral wõtan ma Teid lubata piisfilastmise ja rahurikkumise eest wangil.“

„Eks wõtke! Aga siis peate minule peawarju ja toidust muretsema, minu eest hoolt kandma ja mind jalutuskahtudele saatma.“

Akatsiew pilutas filmi, kehitas olasid ja kadus puude taha.

Narõmski tuli teist teed tagasi. Ta juhtus oja juurde, millest maru murtud puu purdena üle wiis. Kaldalt leidis ta tulba, pealkirjaga: „Silla peal sammu sõita!“

Ta laskis maha ja hakkas selge, puhta weega jänu kustutama, aga leidis kiwidelt uue keelu: „Arge jooge toorest wett! Selle eeskirja wastu ekfjad mõistetakse...“

Südaõõsel ärkas Narõmski walju paugutamise peale üles, tegi ufse lahti ja nägi wäljas Prow Akatsiewi, kurbjalt ja tõsiselt.

„Mis Teie soowite?“

„Laske mind sisse, läbiotfimise toimepanemiseks. Agentidelt tulnud teadete järele...“

„Aga kas Teil ettekirjutust on?“ nõudis Narõmski kawalalt.

Akatsiew hoigas sügawalt, haaras kahe käega peast kinni ja tormas meehehtlikul kifaga majast wälja.

Raks tundi hiljemalt, koidiku eeli, põrutas ta jälle akna wastu ja hüüdis: „Wange tähele, et ma olen Teie juures raamatuid näinud. Kui need

feelatud sifuga on ja Teie pole nendest ülemusele teadustanud — langete trahwi alla.“

Narõmski magas magusalt edasi.

Kord suwe palawusel supeldes sattus Narõmski kaldast nii kaugele, et ära nõrkas ja uppuma hakkas. Jalges kurbja

Äh, tont, kui ma nüüd korraga kümnetuhat uulitsalt leiaksin!.. Ma jooksin Karja uulitsa monopoli kolm korda järjestikku kuiwaks!..“

tõblemist tundes wõttis ta wiimse jõu koku ja hüüdis appi. Selsamal filmapilgul kargas hall kogu, mis alati Narõmski tegusid luuranud, kaljude tagant wälja ning ruttas uppujale appi.

Narõmski ärkas alles kaldaliwa peal. Tema pea puhkas Brow Akatsiewi põlwedel ja wiimane hõerus hoolega tema rindu ja käsi.

„Kas Teie... elate veel?“ päris Brow ärewa murega.

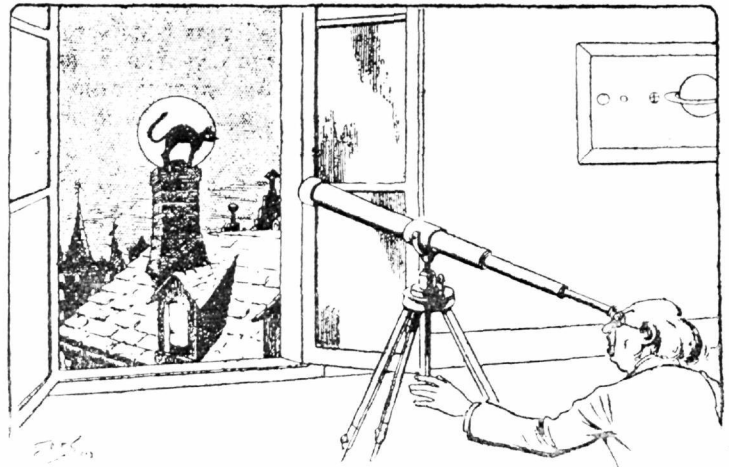
„Elan.“ Soe tänu- ja halatsuse-tunne liikus Narõmski rinnus. — „Eks ütlege... Teie panite nüüd minu pärast elu mängu peale... Peaõfite mind surmast... Wististe olen ma ikkagi kallis Teile, eks?“

Brow Akatsiew ohkas sügawalt, waatas ringi ja wastas lihtsalt, ilma kelmimiseta: „Muidugi olete kallis. Wene-maale tagasi minnes saate umbes sadakümme tuhat rubla trahwi maksta ehk sadawiiskümmend aastat wangis istuda.“ Mõtles pisut, ja lihas puhtast südamest juurde: „Andku Jumal Teile terwißt, pikka iga ja rikkust.“

A. Awertshenko järele.

Eksitus.

Täheteaduse professor (korstna kõrguseni ületõusnud kuud pikasilma „bil waadeldes): Taat sellest aru saab, kudas see kassi kuramus ometi minu teleskopi sisse on mõistnud pugeda?! . . .

Meie Matsi kaastöoline.

Abielu seadus.

§ 1. Naine on maja pea, mees aga niisugune tarbeasi, mis maja kohas peab olema.

§ 2. Mees on naise täieline ja sõnaõiguseta alam.

§ 3. Mehe kohus on wõimalikult palju raha teenida, naise õigus aga seda „majapidamise peale“ läbi lüüa.

§ 4. Mehel ei ole mingisuguseid õigusi, waid ainult kohustused; naisel aga, sellewas'u, ei ole mingisuguseid kohustusi, waid ainult õigused.

§ 5. Mees peab naise ees waikima; naine wõib rääkida nii palju kui tahab, ainult aga mitte meelitusi oma mehele.

§ 6. Mees peab jalamaid toast kaduma, kui naine tema sealolemist ei soowi.

§ 7. Kõik mehe teenistuse waba aeg on naise tarwitada.

§ 8. Naine wõib kõik teha, mis tahab; mehe tegewus seisab aga naise „waljema waltusekorra“ all.

Madam Roobiwars.

Riigiwolikogu seaduse-elnõude kogust wälja kirjutatud.

Ma tutvustan ennast, mu lugija, sulle: me saame sõbradeks, tätt anna mulle: Matsi sulane ma.
Ma lõbus feltimees. Nalja ma mõistan. Küll näed, et naljaditega puistan hind üle, su sõprugi ka! . . .
. . . Kelm fewade, elustaw fewade tuli ja kõik mis senini tardunud oli, see elanna hakkas ta ees.
Seepärast siis minagi mõlgutan mõtteid, ma waatlen elu ja ettewõtteid, julg liikuma hakkab mu käes.
Ma olen küll wana, ma olen küll põdur, ma olen küll haige, ma olen küll idur, kuid südiks ma waimliselt jaan.
Ma olen maailmas ju näinud nii palju, sest on siis mu nalgi nii kare ja walju, kui pettust, kui waltust ma näen.
Ma wallatut, armuta nalja teen, pilkan, ma kelmikalt naeran, üleannetult tilkan, et oigab nii mõniqi mees . . .

Ma fewadelaps ning fewade oli nii lahke ja appi ta minule tuli, — ta awitas mind minu töös.
Ta punus mul piitsa, ta seadis mu sõnu, ta andis mu mõtetel terawust, mõnu ja awas kõik rajad ja teed.
Ning sulle, mu lugeja, annetan mina mis mõttes mul mõlgub. Loodan, et fina mu sõbrats ka alati jääb.

Tappew armastus.

(Ühe armuhaige luuletaja hingesünnitus.)

Su armastus, su armastus, oh Ella, mind kihwitatas; sull' hinge annan ma. End riputada tahaksin su kaela, mu Ella, kuldse armupaelaga. Ja kirglselt armulaulu laulan mina, sest armastusenool, see haawas mind. Sa tule ühes, Ella, tee sina ja õnnemeres uputame end.

Sch. Uti

Lihtsalt leiwatüki pärast.

Kui mina alles noor weel olin,
noor weel olin nugissilma,
punapalgel poisikene,
kasteheinas kaaberdasin,
marjaaias matsutasin,
kuulsin targemate huultelt,
kesse kaugel olid käinud,
kaugel käinud, palju näinud,
kuulsin, et kõige enam raisku
läinud olla linnapoisid,
linnapoisid paljasjalgsed,
kesse uulitsal ulawad,
turul totti, lotti lõowad . . .

Aastad. ajad läksid lennul;
mind sai linna. mind sai maale
silmitsema, sõrmitsema,
külma ja kündemaie,
istutama, ilustama . . .
Tõsi, tõsi! Linnapoisid,
linnapoisid paljasjalgsed,
kesse uulitsal ulawad,
turul totti, lotti lõowad.
need on wiimased wigurid,
kanged keimid kõige peale . . .
Kuid see ainult tõendas teadmist,
huwi, uudist ta ei toonud!

Aga keda ma kõrgeks kiitsin,
kui mina alles noor weel olin,
keda ma huupi usaldasin,
üllatades ülendasin,
awalikult austasin,
et ka nende keskel — koeri,
ei ma seda oleks usknud,
kuni mulle elu ise
selle kohta aru andis . . .

Uskusin, et meeste mestis,
kes on Eesti esitajad,
Eesti tööde toimetajad,
ettewõtete edustajad,
mitte ühtegi ei ole,
kesse walmilt waletawad
wõi kes wariseri wiisil
telgi ees küll teewad tööda,
aga telgi taga taskut —
o ma taskut täita püüdwad . . .
Kuni mu pilku sai piiluda,
waade warjupaika tungis . . .

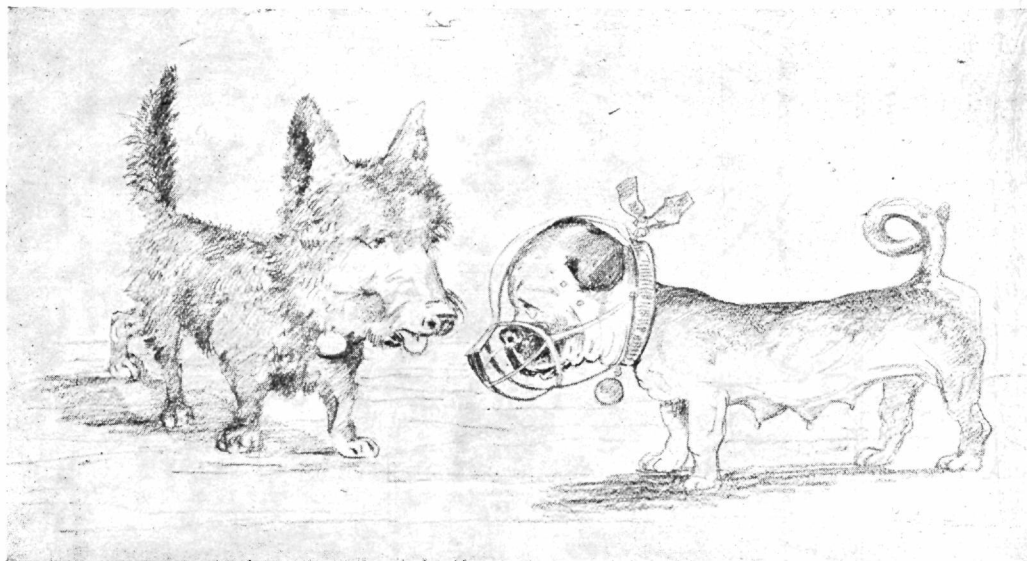
Siis'ap alles nägin näotumat
mis a'as ihu hingeldama,

põue pani pööritama . . .
Mehed, kel ühed sihid silmas,
kellel rahwahuwid huultel,
üksteist üsna üllatades
purewad ja purustawad,
manawad ja materdawad . . .
Mudatükid muudkui lendwad,
kiwid, kaikad kolisewad.
sõnarahe raksub aina . . .

Ja mis kõige selle põhjus?
Igaüks see tahab olla
ikka esimene Eestis;
tahab olla targem teistest,
rühmab olla raskem teistest;
targem teistest teo poolest,
raskem teistest raha poolest.
Jaanid, Juhaniid ja Jürid
wõitlemas on wõimu pärast,
wõimu pärast, wõidu pärast,
lihtsa leiwatüki pärast —
üksteist õudselt õristades,
saagi kallal lõristades.
Mudatükid muudkui lendwad,
kiwid, kaikad kolisewad,
sõnarahe raksub aina . . .

Willem Wits.

Kahesugune mõõt.

„Tere, Mops! Mis ime-
asi sinule pähe on seotud?!
Seda wiisi ei saa sinule
suudki anda . . .“

„Moen, Pits! See on
uutmoodi peaehe, mida
linnawalitsuse „sunduslise
määruse“ järele kõik wi-
sakad koerad peawad
kandma, kui nad maru-
tõppe ei taha jääda.“

„Wiisakad koerad?! . . .
Mops, sellega sa ainult
haawad mind! Sest minu
perenaine ütles kodu, et
suukorwisid ainult waeste
inimeste karja-
krantsid peawad kandma,
kuna sakste koerte koh-
ta mingisugused sundus-
lised määrused midagi ei
maksa . . .“

Arseeicum.

Igamehe igapäewane leib.

Arstid ja aptekrid (koguduse seas „Meie
Isa“ palwet lugedes): . . . „Meie igapäewast leiba an-
na meile tänapäew . . . ja aita, et haigused ei wähe-
neks, laota katku ja kolerat maailmas laiale ning
soeta urkaid linnadesse, küladesse, mõisadesse ja
alewitesse, kus kõikisugu tõbe-batsillused wabalt wõik-
siwad signineda . . .“

Puusärgitegijad: . . . „Ja korista siit häda-
orust wõimalikult rohkestest noori ja wanu, rikkaid
ning waeseid, ja lase meid igapäew surmakella armast
heli kuulda . . .“

Ajalehtede sõnumesaatjad: . . . „Ja
saada meile rohkestest kohutawaid sündmusi, maawä-
rsemisi, linnade põlemisi, kuritöösid, raudtee-õnne-
tusi, laewade põhjawajumisi, naftahallikate põlemisi,
püssirohu ladude plahwatusi, pommide lõhkemisi ja
muud sellesarnast . . .“

Adwokatid: . . . „Ja edenda tapmist, röö-
wimist, wargust, testamendi ning allkirjate wõltsimisi
ja teisa tulusaid ettewõtteid . . .“

Kõrtsmikud: . . . „Ja lase kõik karskuse-
seltsid ja tegelased wiibimata põrgu põhja wajuda, et
joodikute arw ruttu rohkeneks . . .“ E. Märjamaa.

Imelik arusaamine enamusest ja vähemusest.

„Matsi“ lugejad! Teie tunnete ju ometi ilmaelu küll ja küll. Ega siis seegi teile teadmata ei ole, et igalpool, kushulgakesi asju aetakse, enamus vähemust oma ülewoimu all hoiab. Wähemus ei saa oma tahtmise järele midagi teha, parem on, kui ta oma soovisid ei awaldagi, sest tegudeks need ikkagi ei saa. Enamus ei luba. Enamus walitseb vähemuse üle, kirjutab sellele oma tahtmisi ette. Ja vähemus peab pimedasandi osaga leppima. Selle tõeasja wastu ei hakka keegi waidlema, sest see tõde on palju, palju wanem, kui Tallinna linna weeküsimus.

Aga, lugejad, siiski waatab keegi selle asja peale teisiti. Teie ei usu, et nii lühikese arusaamisega inimesi leidub? Kannatage wähe, ma näitan teile kohe, et niisugusid tõeste olemas on.

Waadake, Kalewilinna raesakste enamuse ametlik häälekandja nuriseb ühes oma uuemas numbris selle üle, et wiimasel linnanõuniku walimisel tema leiwasade, s. o. enamuse kandidati läbi kukutatud. Ja siis ütleb ta vähemuse, nimelt Eesti soost linnawolinikkude vähemuse kohta:

„Nemad leiawad endid nähtawaste ainult selleks kutsutud ja seatud olewat, et teiste üle walitseda, teistele oma tahtmisi ette kirjutada. Et aga enamus niisuguse juhita wähe pimedasandi osaga ei taha leppida ja wähe oma tahtmisi ning soovisid julgeb awaldada, siis tekitab meie „herrasmeeste“ sündmata taktika soowimata lõhet ja sunnib tulewikus linnaasjade ajamise edurikka käigu peale muremõttes waatama.“
(Osalt minu sõrendus. T. S.)

Oi-oi-oi! Mis teie nüüd ütlete, lugejad? Siit paistab ju niiviisi wälja, nagu oleks enamus see, kes alati ohwritalle osa etendab ja ainult wähest oma soovisid julgeb awaldada. Tohoo! Niisugune tõendus on ju kaheksas maailma-ime! Minu wä' Liisu naeris, et aina pisarad silmis, kui seda kirjütükki luges. Aga mina ütlesin:

„Pole need lehetegijad nii tõlbid ühtigi, et nad ise seda usuksiwad, mis nad kirjutawad. Aga leiwasad-enamlased on neid käskinud nõnda kirjutada ja nemad muudkui kirjutawad.“ Muidugi ei hakka mina siin kohal seda harutama, kellel kõne all olewal juhtumisel õigus oli: kas enamusel wõi vähemusel. Wõib olla, et siis wälja tuleks, et kummalgi õigust ei olnud. Mind paneb ainult see imelik „enamusest“ ja „wähemusest“ arusaamine imestama. Ja ka see, et mõtteid, mis tingimata igalühel mõistusele wastu käiwad, paberile pandakse. Ma usun, warsti kirjutawad need tähetargad, et päikene läänest tõuseb ja idasse looja läheb. T. S.

Nägelik wanasõna seletus.

„Kel tugewam rusikas, sel kohus, kel kaigas sel woimus“
— juba maast madalast . . .
Arsenicuu.

Kilulinna wanaraua kaupmees (oma „kaubamuuretsejale“):

„Mede meeste nisu õitseb! . . . Kandke, poisid, aga tubliste, nii kui püksiwärwliid wähe kannawad. Külap medel raha on, kui tede pere-meestel aga rauda ja waske jatkub! . . .“

Kilulinna kirjad.

Armas Mats!

Elu meie linnas läheb otse sssuureppäraliselt, nagu herra Paul Pinna ütleb. Omal ajal walasiwad saunapidajad ärdaid pisaraid selle üle, et weemõõtjad neid pankrotti mõdta ja inimesi peale soldatite sugugi saunas ei käia.

Müüd on aga nupufamad nende seast kapapõhjad loti numbreid täiskirjutada lastnud ja saunalisi on murdu, ootajate järg sauna ukse taga on märksa suurem, kui suurte pühade eeli wa „monopolka“ ukse juures. Sauna ahi on jääkeldriks ümber muudetud ja kerise kiwide asemel on jääpangad. Siiski kipuwad saunalised kange loti uhtumise tagajärjel palawuse kätte ära nõrkema.

Wanad raugad ja noored haiged, kelledel üks jalg hauas ja teine haura äärel, on kole kõrges hinnas. Matuse kassade (neid on arwu poolest juba tüüki kuueme iga

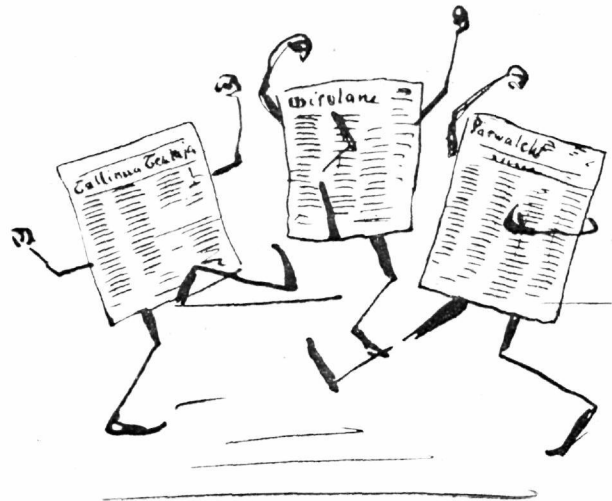

furnu kohta) liikmed kihutawad automobilidega mööda linna ringi ja otsiwad paralisi surma-kandidatisid, isegi furnukehade wõltsimist, wõi järeltegemist, tulla ette. Matusekassade liikmeteks alla 80 aastast isikut ei wõeta, wõi ainult niifugune juhtumine wälja arwatud, kus kindlaste teada wõib, et uus liige vähemalt kolme päewa jooksul teise ilma kolib.

Piimamehed pesewad piima suure hoolega weega ja selle tõttu on piim meil alati puhas, kosutaw ja wärske. Worstitegijad, need wa tublid poisid, on oma kunstis täiuse tipuni edenenuud. Igasugusest kahtlase wäljumusega materjalist ostawad nad ülipeenise wäljanägemisega ja maitsega worsti meisterdada, mille nael kõige vähem 40 kop. maksab. Eks see ole suur majandusline wõit! Au, kellele au tuleb anda. Elagu meie wahwad worstimeistrid! Leiwa-

tegijad on juba kehastatud ligemisearmastus ise. Leiwaga ühes annawad nad ostjatele ka leiwatõrwase päris hinnata omalt poolt ligi. Ja kui peenise weel see leiwatõrwas pole! Suu hakkab wett jooksuma, kui selle peale mõtlen. Mõtlen, ma olen tihtipeale oma leiva seest praetud hiiresid leidnud, ja see on ju Hiina mandariinide kõige kallim ja peenem maiuseroog. Kord oli koguni terve hiirepeesa kõige noorte poegadega leiwapätsi sees. Noh, selle üle oleks isegi Hiina kuningas kadeda meele pärast kollasemaks läinud, kui ta on. Oh, teie mu kallid leiwamehed! Mõtlege, kõige seda

annawad nad ju Jumala muidu „oma armsatele kaubatarwitajatele. Wesi tuleb mulle, tänulikust meelest leiwategijate wastu, filmi, oh...!

Ra saiameistrid wõi pagarid ei wõi ligemise armastuse puuduses süüdistada. Peale lihawõtte pühi leidisin saia seest hulga „segast kraami“, lähemal järeelwaatusel tulid otsusele, et saiameistri kõht üleliia pühade märjusest ja

juupistet täis oli olund ja ta oli oma rikkalikust tagawarast oja ka saia ostjale ohwerdanud. Kallimeeleline inimene!..

„Wirts“=poodnikud (nii on nende nimetus filtide järele) on kah väga armsad inimesed. Peale wirtsa wõid sa nende käest muudki asja saada. Näituseks, — see poodnik, kust mina ostan, annab leiwaga ihes ikka natufene lambi-õli kah — na' peenema lõhna pärast!..

Wõid lõikab ta leiba seebise noaga, ja — seep on ju kulturainimesele üks üpris väga tarwiline asi! Soolatud sealha leotab ta wees ja kui liha pannile paned, siis teeb wesi ime asju, ajab lihast kõik raswa välja ja muudab niihästi enese, kui ka liha wedelaks raswaks. Rasw aga on hüdlaste arwamise järele — kuninga jõuluõhtune maiusroog.

Turul on kah inimesearmastajad ülesostjad tegewuses. Nemad hoolitsewad linnarahwa hea käekäigu eest kõigiti. Näituseks panewad wõile kõiksugu lisandusi, nagu: pudru, wett, raswa jne., juurde, kõik ikka jumalamuidu ja nad on ise nii häbelikud ja wagad oma heategemiste juures, et nad sellest ostjale sõnagi ei lausu, sest parem käsi ei pea teadma, mis pahem teeb. Niisamuti teewad nad koorega: tembiwad teda ikka hapupiimaga, — oleks ju muidu liiga wänge. Lihunifud jälle tõmbawad lahjadele loomadete passu raswa forra üle. Ja seda peawad nad kõik looma müüjate hooletuse pärast tegema, sest et ega see lihuniku süü ole, et loom raswane pole?!... Ja kuidas wõid sa siis lahja liha näitamiseega ostja silma haawata? Sellepärast — ilusta!..

Meie kallidel linnaisadel on alati suur hool ja mure linnaelanikkude hea käekäigu ja terwise eest. Iseäranis weel terwise eest. Sellepärast panewad nad suurt rõhku joogi-wee headuse peale. Ja wesi, peab ütlema, on meil otse taewalik joomaaeg. Kõige pealt on ta hästi rammus: ta sisaldab eneses määratu hulga kõiksugu piisielukate liha, isegi kalu ja konnasid on weeltraanist ämbrise wulpsatanud. Ja konn — noh, ma tahaksin teada, kas konnast paremat kala on?!... Haritud prantslased latuwad weel näpudki peale konnaprae söömist puhtaks!

Olen sulle liiga palju maistest asjadest lobisenud. Kah waimuwallas on meil asi — sfsuureppäraline. Kristliku perekonnalehe toimetuse annab oma lugijatele waimulikka tuletikka, taewa telefoni, Siioni pann-kooka, waimulikka ujumisepükka patufes ilmameres suplemiseks ja kõiki muid niisuguseid häid asju hinnata kaasa. Ilmalikud kirjanikud ta kirjastajad jutustawad meile mitmesuguseid lugusid timukatest ja nende saladustest, nuuskurite imetegudest, tähtsatest küsimustest tegelikus elus, rahameeste niiketest ja kõikidest kasulikkudest ning noorele soole õpetlikkudest asjust.

Kah ajalehti ei wõi laita: kui fenaste ning ilufaste nad isefestis weel pureleda ei oska — otse sfsuureppäraliselt! Näituseks — kui minul söimuseõnade tagawara otja lõpeb, aga ikka edasi söimata tahan, siis kahman kobe lehe kätte ja — oh ja tuline sil! — küll siis tuleb söimuseõnu, mis sorab ja see waene, kes söimata saab... noh, sarnast tormi ei soowi ma heas tujus ka oma surmawaenlaselegi. Näed, kõik on meil sfsuureppäraline!!

Sfsuureppäralist ja head jällenägemist!

Sinu Uts.

Naiselik mõttetarkus

„Meestel on pesukäsnadega väga palju ühist: mida rohkem nad omale sisse imewad, seda raswamaks nemad lähewad.“

Cühikesed teated.

M. Wanemuine, kes hra Mennigi isikus Tartu ülikoolis usuteadust on õppinud, andis hiljuti Tallinnas oma näiteseltskonnaga etendusi. Et ühelgi heal asjol halwad küljed ei puudu, siis tuli siingi wäikene wiperus ette. Ootomata fontide nägemine oli Mari a Magdalenale üle jõu käinud, mispärast ta raskeste haigeks jäi, nii et tema aset tuttaw edwistaja, miss Hobbs pidi täitma.

M. Üks laulu- ja muusikaselts, mida mõned nime pidi „Mandoline'ks“ kutsuwad, tuleb laulu- ja muusikasõpradele imelahkeste wastu. Nende julgustamiseks on seltsi ruumidesse järgmine saksakeelne seinakiri üles pandud: „Gesegnet sei dein Eingang, wenn du Durst hast, und dein Ausgang, wenn du bezahlt hast,“ s. o. ära seletatud: „õnnistatud olgu sinu sissetulemine, kui sul raha on, ja sinu väljaminemine, kui su tasku tühi on... wõi u m b e s nõnda. „Arusaamata on, mispärast just muusikasõbrad sedasorti seinakirja armastawad...“

Truu naine.

„Mikspärast teie oma mehe kummuli olete puusärki pannud?“ „Armastuse pärast ikka... kui tema miud näeks oma puusärki juures maja sõprade hulgaga seiswat, tahaks ta puusärki kummuli keerata; aga mina, kui armastaja uaine tunagi, täitfin ifegi seda soowi.“

Reisija (elle käest woormees sõidu eest 80 kop. nõuab): „Talwel maksin ma ikka 50 kopikat; miks nüüd nii palju tahad?“ Woormees: „Ja jah, waadate, kallis herra, meil on pa-uw suwi käes ja soojus wenitab kõik asjad pikemaks.“

Kodumaa ringwaade.

Tallinnast. Neil päewil algas uus hooaeg siinse rahwamajas, mille ajutamise mõned kohalikud seltskonnategelased ja ärimehed ühifel jõul waewarikka ning tänuväärilise töö ära tegiwad. Püüdnud, mida suurepäralises rahwamajas igal õhtul toime panna, avaldavad üllatawat mõju, weel suuremat mõju kui Harjuwärawa „anlage“ „paremad“ tõmbetütid. Milbe nalja armastajad on rõõmu pärast mee' est ära, kuna rahwamaja ajutamise mõtte algataja „seltskonna tegelane“ omale selle rahwaliku töö eest poolteise puudast loorberi pärja ootab. Hiljem panna temale aga praeguse rahwamaja kohale jõe aujammäs.

— Kannawärawa puistee äärde ehitati pöörüit wõi karusfel. Pöörüite ehitamiseks olewat see asjalugu põhjust andnud, et lähedal olewatest ja'akoobastest müüdam kroonuwiin rihti peale niwõrd lahja olewat, et jookkul pead keerlema ei wõta. Et wiimast otstarbet kätte saada, jelleks olewat karusfel käima pandud, kus peal wiie kopika eest kuni jüdamepöörüituseni wõib keerlema.

Hiinamaalt. Siitpoolt kirjutab keegi sulemees „Päewalehes“, et laste- ja lammaste rikkus Hiinama tüüpilisem tundemärk olewat. Rahwas olewat waene, sest ei tal palju lambaid on, ja tal olewat palju lapsi, sest et ta waene on... Müüd murravad hiidlased jelle üle päid, kummaft ringkonnast mõtterikas ajalehe kirjasaatja pärit on: kas laste wõi lammaste hulgaft.

Rannust. Kirjutab G. „Wirulases“ nr. 92.: „Ajalehti loetate siin kestmijelt; kõige rohkem muidugi kohalikka lehti, kuid peale nende käib ka hea arv „Wirulast“, „Dagust“, „Meie kodumaad“ ja „Pet. Teatajat.“ (Matsi sõrendus.) See on igatahes rõõmustaw uudis, mis Rannu teistest kodumaa kihelkondadest oma paar silda kõrgemale tõstatab, sest üheski teises maanurgas ei leidu kohalikka ajalehtesid.

Meie kirjasaatja teatab selle asja kohta, et mitmed luuta ja lihata ajakirjanikud Rannu elama on ajanud ja oma tööjõudu lahkestes sealsetele lehtedele ohwerdawat.

Norwast. Aotiriide wabriku walitus on imelaktsks läinud. Annetas töölilistele tantjupõranda ehitamiseks 1500 rbl. Olgu meheks. Andku aga taewas nüüd Norwa neidude ja noortemeeste jalgadele jõudu ja wähenägu saapafulu.

Naisõiguslane (kõnet pidades):

... Meie, naised, peame igas asjas meestega üheõigusliseks ja ühetaoliseks saama ning nendest weel ettegi jõudma, sest meie oleme igatahes täielisemad olewused kui nemad. „Naine on mehe peal!“ — see olgu meie lipusõnaks. Kõik mis wana on, — maha!... Naised, neid, püksid jalga! Undrukuid wõiwad niisugused tuhkanuiad kanda, nagu mehed on!...“

Tema uhtus:

Mina olen kohtus tunnistajaks ja pean wanduma. Minu järele tuleb Jtski Josselle, kes palju segast ja tühja juttu kohtu ajal. Rohus ei hooli tema tunnistuseft ja jätab ta wannutamata.

Rohumajast wälja tulles telgib ta meeletuma uhtusega: „M i n u jõnu ustufiwad nad ka ilma wannutamata!“

Neiule mälestuseraamatusse.

Wäga kasulik riistapuu kahtlemata on meie suu!
Esiteks — hakkad sa haigutama — wenib kui guttapercha tema!
Kui aga, neiu, haigutad sa, haiguta waikselt ja lõbuga!
Teiseks: kui sinule tarwis on seda, torusse tõmmata wõid sa teda, istubki kullake üksinda, istugu, wilispilli a'a sa!
Kolmandaks wäga tarwilik ju suitsetamiseks on meie suu.
Mehele anna sa suitsuluba, kohe saab tema lõbusaks juba.

Neljandaks: pole see kuritegu, kui puhub suuke sul jutusegu.
Ainult eemale hoiä ärewus, aga ka sõnade karmus ja käredu.
Sest nii mõnigi kahetseb hilja, kui näeb käredu sõna wilja!
Wiindaks: kulla neiu, usu, jägab suu wäza magusat musu — olgu awalikult wõi sala, andes wõi wõttes, harwa wõi ala, minnes wõi tulles, toas wõi õues — ikka musu teeb pakitsust põues!
Wiimaks ei tohi meelest lüüa peaasja: suu kohus on süüa!

Magusad lõhnad kerkiwad köögist, kannawad sinule teatust söögist; keel ju tunda wõib mõjukat mõnu, ilma et tarwitseks teha sõnu.
Kööök on kuninglik nõiakoda, kus teeb armastus — mitte oda, waid üht imelist nõiasidet, millel tuhat kaunimat pidet.
Köögist — olgu ta rikas wõi waene — walitseb mehe üle n a e n e;
Armas neiu, tee, mis sind siin käästi, walitse waikselt ja — keeda hästi!

Wilhelm Buschi järele Ohaka Ott.

Hädahüüd.

anda, wabadust, seltsfondlist pääraba üksi minule, üks minule makssta ja ei mitte tallegi teise juudale.

„Ah mis ma siis dige teinud ja toonud olevat? — ähnanud olen ma, weinad, sõimanud ja kahelustanud, nii et omalgi wiimati isetalune palawaks läks. Kas teia siis wibe on? Weel ifka midagi muud tahate teie? Ja mida siis weel, juuda päralt? .. Kuidas? Kreditühiseks? .. Põllutöö-instruktoriteks? .. Wanemuise seimakeks? .. Täga paremaks! Kellele mõistlikule inimesele wõis jannane pahu ajusse sattuda? Üksi need totrad sääl... Andku Issand neile andeks: nad on jeda kõik minu suu eest ära pühkinud!... Eoo? wõdi midagi muud siis, ka tegelikude elu tarwidustega toffukäiwat? Ja muidugi, ja muidugi, kulla salsad, ning weel enamgi: meie põhine kõik nende ja selle hirm a tema tööd enne maha ja siis hakkame Gestiile õnnepõlwe looma. Nojah, õnnepõlwe, sest waadake, mina ep olengi see Kalew, see — kuidas nad nüüd ütlevad ka — kange Kalew, kes Gesti eli tuuks peab looma. Mis?... Teie müigate?... Teie ei usu mind?... Aga armistad suawennad... Kuidas teie ütlesite? Üksteise kõrwal... rahulikult... töötama hakata...? Kodumaa ka'uks?! Hahahaha! E-brad, teie ei tea, mis teie räägite. Mina peatsin nende kõrwal... Mina peatsin nende kõrwal rahulikult töötama hakama! Hohohoho! Ho-hohoho! Ennem... enim langedu taewas siisse ja maapõhki kõhugu! Ennem... Ah, suawennad, suawennad, kuulge mind ometi! Teie olete nende seljataha läinud, sellepärast nad raiped niipalju wõiwad. Aga mind olete hoopis waejeks la jeks jännud, sellepärast waatamata, kuipalju ma ka teie konditkestega kaubelnud ja teie nahla juba ette ära jaganud olen. Ma loots teie elu tõesti õnnistusttoowaks — minu jaoks wähemasti — aga selleks peate enne minu seljataha pugema!

„Kuulge mind ometi, suawennad, kuulge mind ometi!

Wiboane.

(„Postimehest“ näpatud, aga „soust“ on oma. „M. M.“)

Kindlam abinõu.

„Noh, oled mul „aga“ meeletu mees! Hakkad ise elu wõtma ja pealegi rewolwriga. Ei tea ju sugugi, kas asjaga korda saad wõi jääd ehk eluksajaks sandiks. Paremini Tartu laatsaretti, seal wõib mureta wiibida — wiimaks sured isegi!“

Kewadelaul.

Ju puhuwad pehmeste kewadetuuled ja — nii nagu alati — haljaks lööb maa, must porine maa. Tuim hing, kas sa kuuled, kas kewadehäält kuuled ju rõkkama sa?

Sa kuula, sa kuula! Eks helise juba ka joodiku lauluski kewade hüüd! Sa waata, sa waata! Eks ole ju luba pisieluka perelgi elada nüüd!

Sa waata, sa kuula! Sa kuula ja waata! Gut elu ju kewadetuuled meil' töid! Kõik talwised mured wõid eemale saata: kui putukas järweeeks, elada wõid!

Sa tolmus, sa poris wõid karasta' keha, — jah, uulitsaõhus sa kosutad end! Ja Härjapea weest wõid wannigi teha, kui haiged su kopsud, kui haige su rind!

O, terwis, see tuleb, jah, tulemas terwis, sest Kadrioruski pühkmeid on küll! Sa rõõmusta aina! Weel rohkem kui tarwis, on lõhnawat õhku käepärast sul!

Et kewade, õnnestaw kewade tuli — eks õllepruualid märkanud ka. Ja soow, mis sügawal rinnas neil oli, see kütkestest pidi nüüd pääsema.

Nad otsusele wiimaks ometi jõudsid, et õlu ei olegi uimastaw jook. Nad wabadust, õllele wabadust nõudsid, nad ägedalt nõudsid... Waat' kus alles löök!

Et matusekassadel pankrot on majas, siis targad wiimati leidsiwad nõu: hüüd — p u l m a k a s s a — hüüd kajas ja kajas, ja tarkadel osaks sai raha ja au!

Ju puhuwad, puhuwad kewadetuuled, ja haljaks lööb, haljaks lööb mudane maa. Et ärka, tuim hing! Kas kuuled, kas kuuled, kas kewadehäält kuuled ju rõkkama sa?

Tõnu.

Julius Aberg.

Kalewikauplus.

Tallinnas, Suurel Karja uul., nr. 5.

Suurem väärtus.

Kellegil talumehel suri lehm ära. Tema naine kurvastas selle suure kaotuse üle nii väga, et ise ka haigeks jäi ja suri.

Waewalt oli mees leseks jäänud, siis tuliwad naabrid oma lahke troosti ja abiga: üks pakkus oma tüdart, teine öde, kolmas kasulast naiseks.

Lesk sügas kõrwatagust ja wastas oma heategijatele:

„Ma näen küll, et meie külas parem on naisest ilma jääda, kui lehmast. Wana naene on weel alles soe ja juba pakutakse mulle uusi tosinakaupa. Kui mull aga lehm ära lõppes, ei tulnud ükski mulle uut asemele pakkuma.“

00.

M. Antje trükikoda

Tallinnas, Müüriwahe uul. nr. 17

Telefon nr. 545

walmistab uute

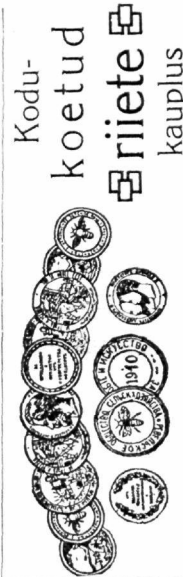
ladumise masinate

abil igasuguseid

raamatutöösid

kiireste, maitserikkalt

ja parajate hindadega.

Kodu-koetud riiete kauplus

Tallinnas, Pika jala ja Nunne uul. nurgal nr. 1.

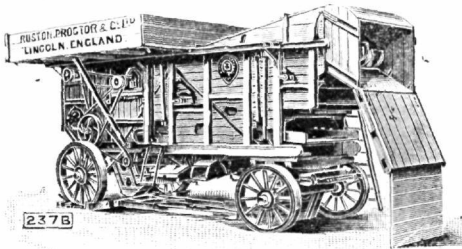
soowitab oma suurest ladust suures väljavalikus kõige uuemates muustrites ühe- ja kaheksakordsest lõngast meeste- ja naisterahwa

riiete. Riided on kõik täiswillased walmistatud ja peawad kandmises kaua vastu. Meesterahwa ülikonna riided 75 kop. alates kuni 135 kop. Naisterahwa riided 75 kop. alates kuni 1 rubl.

C. F. Schmidti asemik M. Teng.

Sedel № 2.

Kaheteistkümne niisuguse sedeli (nr. 1—12) ette näitamisel antakse ehk saadetakse „Meie Matsi“ toimetusest ligi 200 lhk. suurune kogu naljajuttusid ilma hinnata kätte.

Lokomobilisid,

aururehepeksumasinaid ja naftamotorisid

Ruston, Proctor & Co. Ltd. wabrikust.

Lincolni linnas Inglismaal.

Kõige tugewama tööjõu ja wastupidawusega isesõitjaid aururehepeksumasinaid kõige uuema ja parema ehituse järele mitmesuguses suuruses, mis juba palju aastaid kui kõige paremad masinad maailmas tuntud on ja kõige suuremate auhindadega kroonitud 1910. aastal Brüsseli ilmanäitusel 3 grand prix'i, audiplomi ja kuld-auraha saanud Ruston, Proctor & Co. aururehe-

peksumasinad ja isesõitjad on kõige kasulikamad rehepeksu-ühisustele. Et wabrikul liiga palju töösid, sellepärast palume tellimisi aegsaste ülesse anda, et tellijad masinaid õigel ajal wõiksid kätte saada.

Kõige paremaid stifti rehepeksumasinaid ja göpleid

täieliku uuendustega kuulsast Weipert & Söhne pöllumeeste poolt kõige paremateks tunnustatud.

Walter A. Wood Company, Amerikas.

Rootsi Herkules rohuüidu- ja wiljalõikuse-masinaid.

Th. Flöther, Gassenis, Saksamaal,

iseäranis odawalt.

wabrikust, Heilbronn linnast, Saksamaal. Weipert & Söhne masinad on kodu- ja wäljamaal paljudel kordadel esimeste auhindadega ja kuldaurahadega kroonitud ja meie

Rohuüidu- ja wiljalõikuse-masinaid, heinariisumise rehasid, heinakaarutajaid ja wedruäkkeid.

kolme ja nelja sahaga seemendamisesahad, külwimasinad, kultiwatorid, häkslimasinaid j. n. e.

Kuulsaid Heiligenbeili pöörsahkasid, Rud. Sacki sooharimisesahad D. 9. S. S. Koorelahutajaid mitmest wabrikust ja wedruäkkeid Pöllumeeste seltsidele, kaupmeestele ja asunikudele kõrged protsendid.

Hästi idanewat ristikehina ja timuti seemet

soowitab

H. Sinisoff, endine Ed. Heinrichsen, Jaani uul. nr. 10,

Abikauplus: Tartu linnas Peterburi uul. nr. 31 hotell Europa wastas.

Tallinnas.

Telefon nr. 150

T. Tiidermanni päewapildi-materjali kauplus

Tallinnas, Harjuwärawas nr. 48.

soowitab omast suurest
päewapildi- aparatide
ja materjali ladust

kõiki selles töös tarwitata-
waid asju igas suuruses
ja hinnas.

Apparatisid

25 kop. peale kuni mitmesaja rublani.
Kaup on kõige parematest wäljamaa
wabrikutest ja on alati wärske ja hea.
Nüüd on päewapildi tarwidus suur, nii
et igas külas võib päewapiltnik elutseda;
ka on see töö üks parematest lõbudest.

Päewapildi õperaamat

ilmus kolmandamas täiendatud trükis,
:: hind 1 rbl. ::

Majaomanikkudele!

soowitan motorijõuga walmis hõõrutud õiwärwisid wäl-
jastkuika seespoolt wärwimiseks igas meeldiwas karwas
õige odawalt. Wärow on nii kokku seatud, et ainult
wärnitsaga wedelaks teha. Selleks otstarbeks soo-
witan kõige paremat wärnitsat 7 rbl. 80 kop. puud

Ed. Moringi wärwi- ja rohukauplus.
Tallinnas, S. Karja uul.
nr. 14.

Saapakaupa
reisitarwidusi
linoleumi

gummi rattareifisid
rahakappisid

tiiwklawerisi
pianinosid
harmoniumisi

müüb ja annab üürile

odawate hindadega.

Karl Jürgenson, Kuninga uul.
Tallinnas.

Kirjutusmasinaid

tarwitatakse meie päiwil juba
igas kaupluses ja kontoris,
kus ilusa ja kiire töö peale

rõhku pannakse. Eestimaal wiibis kirjutusmasina wõidukäik, sest meil on
tarwis masinat, mis liiga kallis ei oleks, ja millega wõiks niisama kergeste
Wene, kui ka Eesti ja Saksa keelt kirjutada. Pika järelkatsumise ja
hulga masinate tundmaõppimise kaudu olen otsusele jõudnud, et meie

□ □ □ wallawalitsustele, seltsidele, kauplustele, □ □ □
Blickensderfer nr. 8 Hind 135 rubla

kõige kohasem masin on, sest ta kõlbab 2 ja 3 keele kirjutamiseks.

Ligemaid teateid annab ja hinnakirjasid saadab

M. Antje trükikoda □ □ □ Tallinnas, Müüriwahe uul nr 17

Kuulutuste wahetalitus

□ A. Saat. □

Tallinnas, Wiru ja Wal-
liwahe uul. nurgal nr.
24—2. Sissekäik Walli-
wahe uul., „Bodega
Espanola“ kõrwal. □ □

Kuulutusi wõetakse wastu
kõigisse ajalehtedesse ja
muudesse wäljaannetesse
kõige parematel tingimistel.

J. Rubín

Kellade, kuld- ja hõbeasjade ladu

Tallinnas, Wiru uul. oma majas nr. 17.

Igat seltsi seina-, laua-, tasku- ja äratamise-kellasid, mitmesuguseid
kuld- ja hõbeasju, kuldsõrmuseid kallikiwidega ja palju muud kõige
odawamate hindadega. Müün ja parandan mitmeaastase wastutusega.

Wõõra koorma otsas wõib mõnikord õige löbu-
said lugusid wiilistada.

Ka kõige leegitsewam armutuli pole tulekahju
mõttes kardetaw.

Truudusemurdmise kibedus päästab, nagu chi-
nini, armastajad wiimaks armu-palawiku küüsi-
st.

Kiri Brasiliast.

— Tiiker —

St. Paolo, 5 18 Mail 1911 a.

Armsad sugulased ja omakesed — esimesest kuni wiendama põlweni!

Lugesin hiljuti ajalehest, et teie poolt tahawad lähemal ajal ligi 400 isikut Siberisse Kanski ligidale välja rännata. Wäljarändajad olla kõik maata inimesed, tublid töötægijad, kes oma käe peal wõõrsil tahawad õnne katsuda. Süda läks haledaks seda lugedes: Miks tahawad need rumalad maata inimesed just külma Siberisse rännata ja mitte sooja Brasiiliasse? . . Et teid, armsad sugulased, Brasilia oludega wähegi tutwustada, — annan teile teada, kudas siin asjad õige on, et teie siis, kas ise siia tulla wõiksite, wõi jälle maata inimestele teada annaksite.

Brasilia on suur wabariik Waikse ja Atlanti okeanide wahel. Maa on wiljakandja mustamullaline ja wäga kiire kaswata. Wiska, näituseks, täna käputäis erineid maha, — homme wõid wärskeid saada. Terwed mäed on nõnda nimetatud „Amerika kulda“ täis. Kõik sahad, labidad ja sirbid on uuest kullast, kuna kodumaal talurentnik sellest kullast uurigi enesele ei jõua osta. Siin'ne rahwas on Eesti tõugu. Nad on enne Rootsi kuninga Ingwari sõjakäiku (600 a. p. Kr.) siia wäljarännanud, suuremalt osalt Naissaarelt, Osmussaarelt, Pakri- saarelt ja Hiiumaalt. Igale wäljarändajale antakse kroonu poolt 1000 wakamaad maad hinnata, ehitatakse kroonu kulul majad ülesse, antakse loomad jne.; pearaha ei pruugi 10 aasta jook- sul maksta. Riigikeel on Eesti keel (Portugalia murdes). Lapsed käiwad kroonu kulul koolis. Wallawaesed külakorda ei käi, nagu wahest Järwakandis wiisiks on. Moonakateks on ilma palgata siit maa pärisrahwas. Päew on pikk, päike ei lähe peaaegu loojagi: kui õhtu-poolses taewas päikese wiimane serw weel näha on, siis on hommiku-poolt teine äär juba üle- wal. Iga meesterahwas wõib siin presidendiks walitud saada, kui ta aga kümme käsku peast oskab. Sõjaminister on meil hiljuti sisserännanud eestlane — Wõõbsust pärit nimega Jaak de Pull. (de tähendab niisama palju kui „von“ meie maal.) Igal elanikul on prii sõit sõjalaewade peal. Ajakirjandus on ka kaunil järjel: Curitika linnas ilmub „Sakala-saba“, mis aasta poolteise eest Walgast siia kolis. „Petseri Postimeest“ annab herra de Gutmann Blumenau linnas välja. „Olewik“ pidi ka siin ilmuma hakkama, aga et siin juuta ei ole, jäeti see nõu pooleli. Linnades ei maksa majaperemehed linnamaksu, — linnawalitsus maksab neile juurde weel. S. Petro linnas ilmub „Põllutööleht“, mida hr. Kupferschmiedt toimetab, saab kroonu poolt abiraha, nii et ta siinsete põllumeeste-seltside käest abi- raha ei pruugi manguda. Wargusi ei tule peaaegu sugugi ette, tapmisi ainult tühiste asjade pärast. Kroonumetnikud saawad Amerikas rohkem palka, kui Wenemaa kullidega ja tärnidega ilustatud registorid ja sekretärid, — na' umbes rublat 25 kuus. Et siin kõrge palawus walitseb, siis ei leidu siin ka tooreid elus loomasid, isegi sead, kes siin ümber hulguwad, on kõik wal- mis suitsetatud: waja ainult hing välja lasta ja asu sööma! Tiisikuse haigust siin ei tunta, ainult kollatõbesse surewad poo- led ära. Noored neiud, kui nad juba aastat 12 wanaks on saanud, kositakse kohe ära; kaasawara keegi ei nõua, waid maksetakse weel wanematele ligi. Seltsielu on elaw — põllu- meeste seltsid on igas asunduses paari tükki. Sealt saawad

seltsi liikmed ka hinnata seemet kui tarwis on. Wastastiku kredit-seltside direktorid saawad aga siin wähem palka, kui ko- dumaal, ehk siin müidu küll raha wäga rohkeste liikumas on. See tuleb wist ka sellest, et siinsete direktorid kaubanduseteaduse kandidaadid ei ole ja „Kuld Tiigri“ erakabinettisid ei tunne.

Soowitage, et kõik siia rändaksiwad, kellel reisuhiimu hea on ja edasi-tagasi sõiduks raha ei puudu. Soowi peale saadan weel täielikumaid teateid. Kirjadel olgu aga wastuse jaoks 9½ kop. postmark ligi. —

Teid terwitades

Peeter de Prussak.

Tõsine luugu.

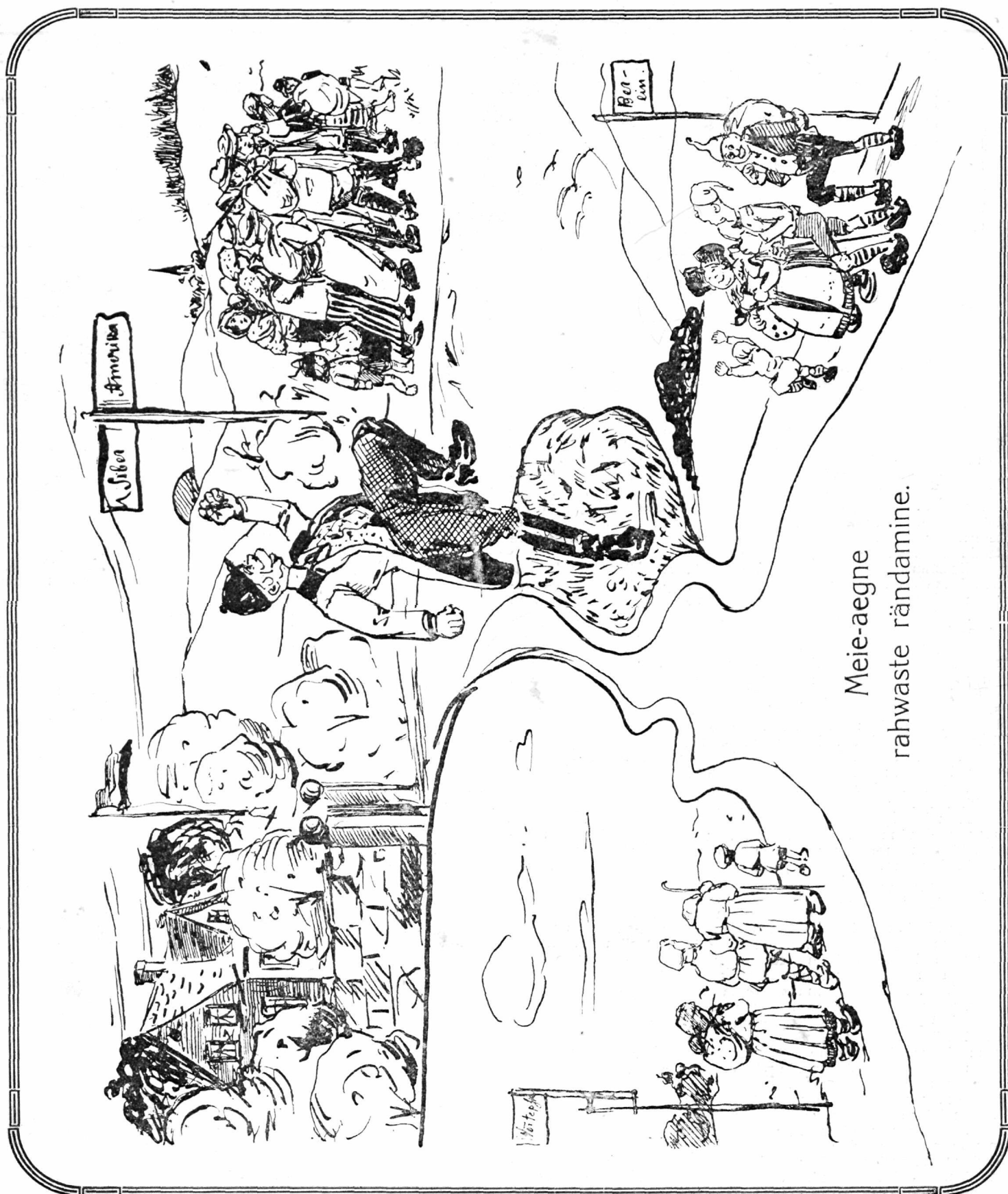
Noor, tore obersti-proua N. on mõneks ajaks „furemata lest“. Selle aja jookful tohib tuue aastane Rolf mamma woodis magada. Pois peab seda luba õige kalliks.

Rord juhtub salgakene theewõderaid oobersti-proua juures foos olema, teiste seas ka polgu-adjutant. Maja sõbra õigusega hakkab ta Rolfiga nalja heitma ja warsti on nad terve seltskonna tähele- panemisi äratanud.

Noor ohwitser teeb poisikele elu tibeidaks; ta kelgib ükslugu: „Minul on ilusad wurrud, ja siinul mitte! Minu hobune jookseb ja hüppab tõeste, siinul oma on aga puust“ jne.

Rolfil läheb nägu punajets, lest ta ei leia parajat wastust; wiimaks kargab ta püsti ja karjub üle terve laua: „Ja mina tohin täna õõsfel jälle mammi juures magada, ja siinul mitte — kas said!“

Meie-aegne rahwaste rändamine.

Wastutaw toimetaja ja väljaandja J. Jaason.

Tallinnas, M. Antje trükikojas trükitud.

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

ESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR